

Марина Чикалова
Доцент, канд. педаг. наук,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА ЯК ФАКТОР ІДЕНТИФІКАЦІЇ МЕНЕДЖЕРА З МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

Вивчення іноземної мови, як частини базової освіти більшості країн світу, зумовило її перехід зі статусу національної чи колоніальної мови в статус мови світового значення. Іноземна мова стала ключовою запорукою успішного виходу на міжнародний рівень, а викладання англійської мови в навчальних закладах різного рівня та форм власності увійшло до переліку пріоритетів освітньої політики багатьох урядів.

Проблему підготовки фахівців сфери туризму до іншомовного спілкування фахового спрямування, їх комунікативної компетенції, формування професійно-мовної культури менеджерів сфери туризму, значення ділової іноземної мови у професійній підготовці менеджерів міжнародної діяльності підіймали у своїх дослідженнях як вітчизняні, так і зарубіжні науковці (О. Алілуйко, С. Алптекін, М. Галицька, Н. Логутіна, І. Мозолева, Л. Кнодель, В. Рогачова, Д. Леслі, МасУильямс та інші). Особливо слід відзначити роботи Н. А. Сури, яка з різних сторін висвітлює процес навчання студентів ВНЗ іншомовної професійної комунікації. У своїй монографії «Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою» автор приділяє увагу розробці та впровадженню у практику викладання педагогічних умов, що сприяють ефективності навчання іншомовної комунікації у ВНЗ [3].

На сьогоднішній день іншомовна підготовка менеджерів з міжнародного туризму вважається засобом професійно спрямованої комунікації для ефективного виконання своїх посадових обов'язків.

Запровадження безвізового режиму та пов'язана з цим активізація туристичних потоків в рамках міжнародного туризму (як в'їзного «inbound», так і виїзного «outbound») стало суттєвою мотивацією для поглибленого формування іншомовної комунікативної компетентності майбутніми фахівцями індустрії гостинності. Іншомовна підготовка на належному рівні сприятиме подальшій професійній кар'єрі: укладанню угод з зарубіжними партнерами, наданню послуг іноземцям, веденню ділових переговорів, гідній конкурентоспроможності на світовому ринку туристичних послуг та виконанню інших функцій, передбачених для фахівця сфери туризму.

У цілому пріоритетність напрямів вивчення іноземних мов студентами – майбутніми фахівцями в галузі міжнародного туризму подано в табл. 1.

Таблиця 1 Пріоритетність напрямів вивчення іноземних мов студентами – майбутніми фахівцями в галузі міжнародного туризму

Зміст відповіді	Так, обов'язково, % студентів	Не вважаю за обов'язкове, % студентів	Не завадить, % студентів
1	2	3	4
Читання текстів, пов'язаних зі спеціальністю	66,36	12,35	21,29
Навчання за інтенсивними методиками	57,82	15,40	26,78
Заняття-тренінги	48,90	10,12	40,98
Перевага спілкування над читанням та перекладами	48,70	5,22	46,08
Можливість спілкування з іноземцями	16,00	22,62	61,38
Спілкування по телефону	24,39	3,22	72,39
Розмовна мова	37,38	30,03	32,59
Ділове спілкування	62,40	7,38	30,22
Посилене вивчення граматики англійської мови	35,53	40,07	24,40

Джерело розроблено автором

Студенти повинні навчитися говорити, розуміти й сприймати іноземну мову на слух. Проте лише 2% з них можуть порозумітися англійською мовою по телефону, в той час як майже дві третини ділових комунікацій іноземною мовою здійснюються саме за допомогою каналів голосового зв'язку.

Обов'язковим елементом іншомовної підготовки менеджерів міжнародного туризму повинно стати глибоке розуміння ними поняття крос-культурних комунікацій, оскільки досконале знання іноземної мови часто не є достатньою умовою для ведення успішної діяльності на ринку туристичних послуг. Майбутній менеджер сфери туризму повинен знати, що спілкування із зарубіжними партнерами – це в будь-якому випадку зіткнення різних національних культур. Незнання специфічних нюансів поведінки, традицій чи стилю життя (суспільного, побутового чи професійного характеру) місцевого населення тієї чи іншої країни може призвести до непоправних наслідків, відмови від компромісу, переходу на упереджену позицію заради очевидної переваги, протиставлення однієї культури іншій та виникнення міжнародних конфліктів [2]. Саме тому потрібно бути максимально уважним при спілкуванні з представниками з-за кордону.

Таким чином, аналіз проблеми формування у майбутніх менеджерів з міжнародного туризму готовності до іншомовного професійного спілкування дозволив зробити висновок, що володіння студентами іноземною мовою є необхідною умовою їх професійної кар'єри та успішної ідентифікації на ринку туристичних послуг. Ефективне формування іншомовної підготовки повинно враховувати контекст професійної діяльності, специфіку крос-культурних комунікацій, залучення фахівців сфери індустрії гостинності до ведення практичних занять та виробничої практики зі студентами тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Галицька М.М. Формування у студентів вищих навчальних закладів сфери туризму готовності до іншомовного спілкування : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Майя Михайлівна Галицька; Інститут педагогіки АПН України. – К., 2006. – 286 с.
2. Сакун Л. В. Межкультурная коммуникация в период глобализации / Людмила Володимирівна Сакун // Мова і культура. Сер. : Філологія. – К. : Вид. Дім Д. Бурого, 2003. – Вип. 6. – Т. 4. – С. 25–33.
3. Сура Н. А. Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою : монографія / Наталія Анатоліївна Сура. – Луганск : СНУ ім. В. Даля, 2008. – 236 с.